BALANS

Raadsvergadering 10-11-2026

Agendapunt 8 Begroting 2027 en tweede bestuursrapportage 2026 Boxtel

Voorzitter,

Als fractie BALANS zijn we ons kapot geschrokken van de begroting 2027. Vijf jaar lang is het College kritisch geweest op uitgaven waardoor er een redelijke reserve is ontstaan. En nu BALANS uit het College is, gaat een groot deel van het gespaarde geld weer uitgegeven worden met een verkeerde focus.

Want laten we eerlijk zijn, als er, zoals op deze pagina in de krant ook duidelijk maakt:

- 64,7 miljoen naar Sociale kracht
- 31,1 miljoen naar Leefbare Ruimte
- 21,4 miljoen naar Meewerkend Boxtel
- 20.2 miljoen naar Duurzame Transformatie
- En slechts 3.2 miljoen naar Vitaal Ondernemen, waarvan iets meer dan 1 miljoen naar Economie gaat,

zijn we verkeerd bezig.

Zonder ondernemers wordt er geen geld verdiend, zijn er geen werknemers in dienst die geld verdienen, komt er bij de overheid geen belasting binnen, krijgen gemeenten geen geld meer uit het Gemeentefonds en gaat Nederland (en dus ook Boxtel), failliet. En voordat het zover is, zullen de lasten voor de inwoners van Boxtel de pan uitreizen.

Wat is het voor een College dat besluit dat er 0,81% naar Economie, ruim 15% naar Meewerkend Boxtel en bijna 14,5% naar Duurzame Transformatie gaat? Onze conclusie: een College dat ondernemers volledig in de kou laat staan.

Dat werd ook bevestigd door de portefeuillehouder die bij de In Gesprek Avond zei dat er inderdaad weinig geld in de begroting stond voor Economie, maar dat er ook geen plannen zijn en er dus geen geld opgenomen hoeft te worden. We vonden het antwoord vreemd en hebben de handschoen meteen opgepakt door én met een plan te komen én geld te regelen voor Economie. We dienen (samen met FvD en VVD) een amendement in om het centrum aantrekkelijker te maken, door in eerste instantie gastvrij parkeren (blauwe zone) in te voeren voor de periode van 1 december 2026 tot 1 juli 2027 en daarna met een actieplan Centrum te komen. En we dienen een motie in om het geld dat we terugkrijgen van Sint-Michielsgestel omdat zij zich niet aan de afspraak opvang asielzoekers hebben gehouden in te zetten voor Economische Ontwikkeling.

Zo komt er dus én een plan én geld en zorgen we er voor dat de wethouder Economie geen chef lege briefjes blijft maar daadwerkelijk aan de slag kan met het Centrum en andere projecten en plannen die ondernemers hebben.

De wethouder kan ook aan de slag met het programma Vitaal Ondernemen waarvoor we samen met de VVD een amendement indienen. Door het amendement wordt er geld beschikbaar gesteld voor ondernemers om aan de

slag te gaan met de realisatie van de economische visie. Het lijkt wel de bedoeling van dit College om deze economische visie een stille dood te laten sterven, iets wat we via dit amendement willen voorkomen.

Terug naar de begroting zelf, deze is voor ons als raadsleden nauwelijks te lezen. Dat was vorig jaar anders, toen kregen we niet alleen een pdf versie maar stond de begroting ook digitaal op de site en kon je digitaal doorklikken als je meer wilde weten. Zoals het nu is weergegeven is het niet alleen lastig te lezen voor ons, maar zeker ook voor geïnteresseerde inwoners. Daarom dienen we (samen met CDA, FvD, VVD en D66) een motie in om voortaan de begroting weer digitaal te publiceren en niet alleen via een pdf. Gestel en MGD doen dit ook, Boxtel heeft dit ook gedaan, dus het kan wél (zeg ik met een verwijzing naar D66). Voordeel van de digitale versie is ook dat de zeer knullig in het document geplakte excel schema's op bijvoorbeeld pagina 120 en 122 weer leesbaar worden. Zoals ze er nu ingeplakt zijn, zijn ze niet leesbaar en benadert de begroting het niveau van een amateuristisch middelbare school profielwerkstuk.

Dan de inhoud van de begroting, er gebeuren hele bijzondere dingen. De reserve Grondexploitatie wordt afgewaardeerd van ruim 2.5 miljoen naar € 654.000,-. Dat lijkt ons volstrekt onvoldoende want er zullen in de toekomst best verlieslatende grondtransacties komen. Zeer onverstandig, zeker omdat (en dat is de truc) het vrijgevallen bedrag ingezet wordt als surplus wat gebruikt wordt om gaten voor de komende 4 jaar te dichten. Hierdoor wordt het surplus ingezet als structureel dekkingsmiddel, maar dit is in onze ogen echt alleen maar bedoeld om incidentele tekorten te dichten. Door het surplus voor 4 jaar structureel in te zetten, kunnen we geen tegenvallers meer opvangen en zal dit College moeten gaan bezuinigen of de belastingen moeten verhogen. Dat is het gevolg van deze onverstandige keuze. En let op, het wordt nog erger. Er wordt gesproken over een reserve van 60 miljoen, maar dat klopt niet. Er is slechts 24 miljoen reserve zonder bestemming en dus vrij besteedbaar. Dat bedrag daalt zelfs tot 14,5 miljoen in 2030. Als we niets doen, zitten we over 2 bestuursperiodes weer tegen onder toezichtstelling van de Provincie aan.

Conclusie is voor ons dat er zeer onverstandig omgegaan wordt met de financiële middelen en dat er net als andere bestuursperiodes waar BALANS niet in het College zat, weer onverstandige financiële besluiten worden genomen, die onomkeerbaar zullen leiden tot onder toezichtstelling de volgende bestuursperiode. Wat onder BALANS weer was rechtgetrokken, dreigt nu weer faliekant mis te gaan. Ik begrijp werkelijk niet dat de wethouder financiën dit allemaal accepteert.

Er wordt geld uit het surplus gehaald om onze financiën op orde te brengen, maar beter is het wat ons betreft om gewoon geld te besparen. Wat BALANS betreft, kunnen we ook direct besparen door te stoppen met het onderzoeken en ontwikkelen van nieuwe energieprojecten die extra transportcapaciteit op het stroomnet nodig hebben. Enexis heeft vorige week in de informatie avond duidelijk aangegeven dat er de komende 10 jaar een wachtlijst bestaat voor reeds bekende projecten. Voor nieuwe projecten is er dus helemaal geen ruimte de komende 10 jaar. We dienen hierover een motie in, waarbij we verzoeken om de vrijgekomen gelden in te zetten voor dingen die wel haalbaar zijn, zoals een subsidie op thuisbatterijen. Hier help je inwoners van Boxtel echt mee. In de

motie roepen we het college ook op om het vorige week door Arcadis gepresenteerde plan van aanpak niet vast te stellen. Want als het college die plan van aanpak vaststelt, is de gemeente ook gebonden dit plan van aanpak uit te voeren. En het is zeer onverstandig om deze verplichting aan te gaan.

In de lijn van de energietransitie ligt ook het verminderen van huishoudelijk afval. Boxtel heeft daarop een zeer ambitieuze doelstelling. En daarom verbaast het ons dat er bij de afvalstoffenheffing voor gekozen wordt om het vastrecht heel fors te verhogen. Hierdoor wordt én illegale dumping van afval aantrekkelijker gemaakt én worden inwoners minder gestimuleerd om minder huishoudelijk afval aan te bieden. Jarenlang is het beleid geweest om te zorgen voor minder legingen van de kliko's door voor de leging geld te vragen en het vastrecht laag te houden. Wij vinden dat nog steeds de juiste aanpak en dienen een amendement in om het vastrecht en de kosten per leging slechts trendmatig te verhogen en de kosten voor het ophalen van het afval ten laste te laten komen van het programma Duurzame Transformatie, waar het ook thuishoort.

Waar we ook (in dit geval samen met CDA, VVD en PRO) een motie over indienen, en dat is niet de eerste keer, is over het onderhoud van bomen en vooral de populieren. We weten dat er gewerkt wordt aan een beheerplan, maar dat horen we al enkele jaren en het is er nog steeds niet. En omdat het er nog niet is, willen we via deze motie aangeven dat alle populieren langs fietspaden, openbare wegen en in woongebieden standaard elke 35 jaar gerooid moeten worden inclusief herplantplicht, dat bomen die een veiligheidsrisico vormen na 25 jaar jaarlijks gecontroleerd worden en dat er inzicht en een plan voor beheer van populieren moet komen in Q1 2027. Hout van populieren is geld waard omdat het goed gebruikt kan worden in bijvoorbeeld de bouw. Boxtel laat dus door niets te doen geld liggen, sterker nog, hoe ouder de boom, hoe hoger de kosten van onderhoud en hoe groter het risico op schade.

We dienen ook een motie in over Dennenoord. In die motie roepen we op om op Dennenoord permanente bewoning toe te staan het Dennenoord te gaan zien als gewone woonwijk van Boxtel. Er is woningnood, het Ministerie van Wonen heeft de wet aangepast waardoor permanente bewoning op recreatieterreinen mogelijk wordt, dus waarom doen wij dit niet? De kansen liggen er, pak die kans.

Tot slot voorzitter, voor ik het woord overgeef aan mevrouw Van Esch wil ik graag nog het volgende kwijt. Al maandenlang (eigenlijk jarenlang) wordt de wijk Selissen geteisterd door overlastgevende jongeren. Er staan camera's bij de Walnoot en de Amaliaschool. Maar de overlast wordt niet minder, sterker nog deze neemt toe ook op andere plekken in de wijk.
Handhaving en politie worden dagelijks gebeld door omwonenden. Maar het lijkt erop dat zij het ook niet meer weten. Sterker nog, een buurtbewoonster kreeg van handhaving de tip om maar een handtekeningen actie op te zetten om de overlast onder de aandacht te brengen. Dit gaat voor ons echt veel te ver! Kom nu eindelijk met een actie plan en betrek inwoners erbij. Daarom dienen we ook hiervoor een motie in: Kom in actie tegen de overlast op Selissen.

Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Van Esch.

BALANS

Begrotingsvergadering 10 november 2026

Voorzitter,

Voor BALANS is een sterke sociale samenleving een samenleving waarin mensen zo veel mogelijk zelfstandig kunnen leven, mee kunnen doen en op hun eigen omgeving kunnen terugvallen.

Bij de begroting willen wij nadrukkelijk aandacht vragen voor de jeugdzorg, de Wmo en de ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers.

Ik zal starten met de Jeugdzorg.
De kosten van de jeugdzorg blijven stijgen. Maar achter die cijfers zitten kinderen, jongeren en gezinnen die ondersteuning nodig hebben.
Wij willen voorkomen dat problemen onnodig groter worden doordat hulp te laat op gang komt. Niet ieder probleem vraagt direct om professionele of specialistische zorg.
Uitgangspunt moet zijn: normaliseren waar dat kan, professionele hulp waar dat nodig is.

BALANS wil dat Boxtel serieus kijkt naar de aanpak in Zaltbommel. Deze gemeente is een tikje eigenwijs, zij kopen niet automatisch alle zorg in via de gemeenschappelijke regelingen, maar houden veel zorg binnen de eigen gemeente. Groot voordeel is dat zorg dichtbij en snel geregeld kan worden, de financiën inzichtelijk zijn omdat je als gemeente zelf inkoopt. Wij willen graag laten onderzoeken welke onderdelen hiervan ook in Boxtel toepasbaar zijn.

Hiervoor dienen wij (samen met.....) de motie Haal de Zaltbommelse aanpak jeugdzorg naar Boxtel in.

Aansluitend op het voorgaande lezen we in de begroting dat het college jeugdarten vaker wil inzetten om schoolverzuim terug te dringen De jeugdartsen hebben uiteraard een belangrijke rol bij schoolverzuim als het gaat om de medische kant. Maar wanneer we spreken over een brede preventieve aanpak van schoolverzuim, vinden wij dat het schoolmaatschappelijk werk nadrukkelijk aandacht verdient.

Want achter problemen die op school zichtbaar worden, speelt regelmatig meer. Denk aan opvoedvragen, echtscheidingen, financiële zorgen, spanningen in de thuissituatie of sociaal-emotionele problemen bij kinderen. Een schoolmaatschappelijk werker kan hierin laagdrempelig ondersteuning bieden, gesprekken voeren met ouders en kinderen en waar mogelijk kortdurende hulp verlenen.

BALANS

Daarmee kunnen problemen vroegtijdig worden gesignaleerd en aangepakt, voordat ze uitgroeien tot situaties waarin zwaardere jeugdhulp noodzakelijk is.

Ons punt is nadrukkelijk niet dat uitbreiding van de inzet van jeugdartsen onnodig zou zijn. Beide disciplines hebben hun eigen deskundigheid en kunnen elkaar aanvullen. Maar wij vinden het wel belangrijk dat de gemeente in het kader van preventive inzet op uitbreiding van het schoolmaatschappelijk werk.

Daarom dienen we (samen met.....) de motie Meer inzet schoolmaat-schappelijk werk in.

Ook bij de Wmo moeten we anders durven kijken. Hoe kunnen we inwoners helpen om zo lang mogelijk zelfstandig en prettig thuis te blijven wonen?
Dat vraagt om maatwerk en om een goede samenwerking tussen professionele zorg, welzijnsorganisaties, vrijwilligers en mantelzorgers.

Wij willen dat inwoners niet verdwalen in loketten en procedures. Eén herkenbaar aanspreekpunt en een praktische beoordeling van de persoonlijke situatie zijn daarbij belangrijk.

Wij vinden dat inwoners zo veel mogelijk vanuit hun eigen vertrouwde omgeving ondersteund moeten worden.
Voorkomen dat mensen vereenzamen of dat problemen escaleren, is niet alleen menselijker, maar kan op termijn ook zorgkosten besparen.

Als raad hebben wij het initiatief van Zorggroep Elde Maasduinen ‘Van Thuis Uit’ omarmd door middel van een breed aangenomen motie, dit jaar en volgend jaar ontvangen zij subsidie. Dit concept wordt nu in de praktijk gebracht in Zorgexpertisecentrum Simeonshof en het is geweldig om te zien hoe inwoners weer leren om, hoe klein ook, weer dingen zelfstandig te kunnen doen. Ik ben zo vrij geweest om bij jullie een informatiefolder neer te leggen en wil met jullie goedvinden aan de Griffie vragen een rondleiding te organiseren zodat wij met eigen ogen kunnen zien welke resultaten ‘van Thuis uit’ boekt.

Dat brengt mij bij onze gemeenschaphuizen en in dit verband specifiek gemeenschapshuis de Rots. Vele verenigingen en inwoners komen vaak wekelijks bij de Rots, ook Hartje in de Wijk heeft hier een mooie plek gevonden. Maar intussen staat het gemeenschapshuis letterlijk op omvallen, groot achterstallig onderhoud en steeds meer verenigingen zoeken een ander onderkomen. Dit moeten wij niet laten gebeuren! Een

gemeenschapshuis in een van onze grootste wijken, Boxtel-Oost, mag niet verdwijnen.

Daarom dienen we (samen met.....) de Motie Red Gemeenschapshuis de Rots in.

In mijn bijdrage ben ik gestart met de zin dat BALANS het belangrijk vind dat we naar elkaar om moeten kijken en dan kom je uiteraard uit bij al onze vrijwilligers.
Zij ondersteunen jong en oud, helpen bij sportverenigingen, organiseren activiteiten, bezoeken eenzame inwoners en staan klaar voor mensen die het moeilijk hebben.
Onze samenleving kan niet zonder vrijwilligers.
Maar we moeten ook eerlijk zijn: we kunnen niet steeds meer verantwoordelijkheden bij vrijwilligers neerleggen zonder hen voldoende te ondersteunen.

Vrijwilligerswerk moet aantrekkelijk en haalbaar blijven. Waardering alleen is niet voldoende; daar hoort ook praktische ondersteuning bij.

BALANS wil een Boxtel waarin we niet pas in actie komen wanneer problemen groot zijn geworden.
Wij willen investeren in preventie, in ondersteuning dichtbij huis, in sterke gezinnen, in een gezonde sociale basis en in de mensen die zich vrijwillig voor anderen inzetten.
Laten we niet alleen kijken naar hoeveel geld we uitgeven aan zorg, maar vooral naar wat we met dat geld bereiken voor onze inwoners.

Tot zover.